

ény.

évi november
lül 6700 hold-
i jog 1917
terjedő 6 évre
minden év
10% óvadék
írverést meg-
bérösszegnek
ajánlatok az
tatnak.

los órak alatt

n.

Miklós bíró.

onyt

kkal fordul-
n Torontál-
oz. 940.

S

d

.

tyársaság.

vokat

ma és gyöke-
et, különféle
tisztaságért
lit legdusabb
a már évek
és legmeg-
ak ismert.

menti első

ny-telep.

ionos:

ARI Fr.

gyes

(ő megye).

yzéket kérni.

rült

féle eredeti
m pszich.
Kosztos Dr.
nagy tévely
beli gyógy-
rendelő. Utó.
yszertára

endszerü

ennemü

it jutá-

Per. Pál.

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 40.— K
Félévre 20.— "
Negyedévre 10.— "
Egy hónapra 3-40 "
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL,
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELELVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 250. szám.

Péntek, november 2.

A háboru hirei. Előnyomulásunk terv- szerűen folyik.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, nov. 2. Hivatalos jelentés.

A Tagliamento felső folyásánál harci érintkezésben állunk az ellenséggel.

Azokat az olasz csapatokat, melyek a folyótól keletre még tartani igyekeztek magukat, visszavetettük és felmorzsoltuk. Ez alkalommal ismét több ezer fogoly jutott a szövetségesek kezére.

Fellach területén és a Tagliamento felső folyásának kerületében hadseregünk előnyomulása a tervezett módon folyik.

Több ponton kellett megtörni az ellenség ellenállását.

A vezérkar főnöke.

Általános a békevágy Olaszországban. — Forradalomtól tartanak.

Rotterdam, nov. 2. A Central Newsnak jelentik Rómából:

Az olasz kormány reályesen üldözi a munkás szakszervezeteket és azért kért az ententétől segítséget a zavargások elnyomására. A békevágy az egész országban rendkívüli nagy.

Olaszországból visszatért angol professzorok beszélnek, hogy a mostani helyzet már nem tarthat sokáig. A kormány súlyos helyzetben van és nem lehetne csodálni, ha az Oroszországhoz hasonló forradalom törne ki Olaszországban.

A latisanoi hidfő elfoglalása.

Nagy ágyuzsákmány.

Budapest, nov. 2. A sajtószállásról jelentik:

A latisanoi hidfőt elfoglaltuk.

Itt tegnap körülbelül 3 hadtestnyi olasz hadsereget kényszerítettünk a fegyverletételre.

Menetoszlopban 30 ütég igyekezett a Tagliamento jobbpartjára átkelni. Mikor csapataink döntő csapást mértek az olaszokra és azok megadták magukat, a 30 ütég minden ágyuja teljesen sértetlenül jutott birtokunkba. A zsákmányolt ágyuk között vannak teljesen új 30 és felesek, amelyeket nyomban az olaszok ellen fordítottunk. Az olasz trénooszlopok szintén sértetlenül jutottak kezünkre. Rengeteg élelmiszert is zsákmányoltunk.

Velencét nyílt városnak nyilvánították.

London, nov. 2. A Daily Mailnak jelentik Rómából:

Velencét, amely belekerült a fenyegetett zónába, nyílt várossá nyilvánították, hogy a benne levő rengeteg mükincset megvédjék.

Hasonló intézkedéseket tesznek Treviso és Pádua részére is, ahol szintén nagyszámu mükincs van.

Az olasz foglyok száma elérte a 200.000-et.

Az aostai herceg hadseregének katasztrófája.

Budapest, nov. 2. Az Estnek jelentik a sajtószállásról:

Az aostai herceg hadseregének katasztrófája így történt:

Below hadserege, ahelyett hogy egész zömével üldözne volna a menekülő második olasz hadsereget, ketté oszlott. Az egyik rész folytatta az üldözést, a másik rész pedig hirtelen délnyugat felé fordult és gyors meneteléssel elérte a lagunának rizsfölddel borított vidékét, mielőtt még az aostai herceg seregének zöme odaért volna. Ezzel azután elvágták az olaszok visszavonulási útját annak dacára, hogy a herceg megparancsolta csapataink, hogy mindent hátra kell hagyni, ami a visszavonulást megnehezíti.

A zsákmány óriási mértékben növekszik, a foglyok száma már elérte a 200.000-et.

Az olasz hadsereg visszavonulása.

Páris, nov. 2. Havas jelentés.

Cadorna kénytelen lesz Biavéig visszavonulni, ahol angol és francia ütlegek avatkozhatnak be a küzdelembe.

Miután a francia hadügyminiszterium a Tagliamento-vonalat veszélyeztetve látja, valószínűleg Biavénél kerül döntőesátára a sor.

Katonai szakértők aggályosnak tartják, hogy Cadorna annyi ágyut veszített.

Rómában a rendőrséget katonai felügyelet alá helyezték.

Berlini lapok olasz győzelmünkről.

Berlin, nov. 2. A lapok részletesen ismertetik az olaszországban elért nagy győzelmünket.

A National Zeitung Olaszország Sedánját emlegeti, a Lokalanzeiger megjegyzi, hogy az olasz hadsereget oly katasztrófa érte, amelynek aligha van párja a világtörténelemben.

A helyzet Oroszországban.

Pétervárr, nov. 2. A kormány rendeletére Pétervárt, Kronstadtot és Finnországot az északi front parancsnokának rendelkezése alá helyezték.

A németek Werder félszigetét teljesen kiürítették és az egész elhagyott területet elpusztították.

A munkástanács felhívja a munkásokat és katonákat, hogy a maximalisták által november hatodikára tervezett fegyveres akcióban való résztvételtől tartózkodjanak és folytassák munkájukat, senkinek fegyvert ne szolgáltassanak ki.

Az olasz király Rómában.

Páris, nov. 2. Havas-jelentés.

Az olasz király, aki a kormányválság elintézése után visszatért a frontra, ma újból Rómába érkezett.

Olaszországi győzelmes előrenyomulásunk.

A Tagliamento keleti partját megtisztítottuk az ellenségtől. — Két nagy olasz hadsereget teljesen felmorzszoltunk. — Győzelmünk hatása Németországban és Bécsben. — Olaszországban a legnagyobb nyugalom uralkodik (?)

A sajtószállás tegnap esti jelentése.

Budapest, nov. 2. A sajtószállásról jelentik csütörtök este:

A Tagliamento keleti partjának az ellenségtől való megtisztítása folytatódik.

Latisananál és Pinsanonál erős ellenséges osztagokat felmorzszoltunk, amiközben újra számos foglyot ejtettünk.

A Wolff iroda-jelentései.

Berlin, nov. 2. A Wolff-iroda jelentései csütörtök estéről:

Nyugaton és keleten semmi különös.

Az olasz harctéren a Tagliamentonál a keleti parton fekvő Pinzano és Latisana mellett még védekező ellenséget visszavetettük és elfogtuk.

Egy későbbi Wolff-jelentés a következőket adja hírül:

A szövetségesek által cserbenhagyott olasz hadsereg drámája mindinkább világrendítő eseménnyé fejlődik.

Egy hét alatt a szövetségesek két nagy olasz hadsereget teljesen felmorzszoltak.

Az olasz szép reménye, hogy Udinetől nyugatra megállítják a szövetségeseket, a Tagliamento mellett utolsó nagy győzelem után összeomlott.

Az olasz hadvezetőségnek nincs bátorsága, hogy bevallja az olasz népnek a vereség egész nagyságát.

A Tagliamentonál Cadorna harcra bocsájtkozó seregét döntően megvertük és megsemmisítettük. Az országnak 4000 négyzetkilométernél nagyobb részét kiragadtuk az ellenség kezéből. Ezrekremlő helységet és nagyszámu jelentős várost elfoglaltunk. Az elfoglalt ágyuk száma majdnem kétszer annyi, mint az amerikai tüzériai anyag békeállománya.

Csapatunk bevonulása Gradoba.

Budapest, november 2. A sajtószállásról jelentik:

Tegnap Grado megszállása után a bevonuló tengerészeinket és lövészeinket harangzúgással és lelkesedéssel fogadták.

Az olaszok által mint entente offenzívát bejelentett 12-ik Isonzó-csata bizonyára az utolsó csata lesz e néven.

Olasz győzelmünk hatása Németországban.

Berlin, nov. 2. Az olasz harctéren elért eredményekről szóló meglepő hírek az egész birodalomban örömet és hálás bámulatot keltettek hadseregeink és hadvezetőségeink iránt. A birodalom valamennyi városát fellebögötték, győzelmi üdvölvéseket adtak le.

A császárt és a legfelsőbb hadvezetőséget elhalmozák üdvözlő táviratokkal. K a e m p f dr., a birodalmi gyűlés

elnöke táviratban üdvözölte a császárt és Hindenburgot.

A győzelem alkalmából a lapok magasztalják a zseniális hadvezetést és a csapatok odaadását, amely Olaszországra nézve a hallatlan következményekkel járó katasztrófát előidézte.

A Berliner Tagblatt szerint sokat fogunk beszélni 1917 október haváról.

Olasz sikereink hatása Bécsben.

Bécs, nov. 2. A délnyugati fronton aratott hatalmas sikerek híre, amelyet a lapok rendkívüli kiadásban terjesztettek, a legnagyobb örömet keltette. Az utcákon csoportok alakultak, amelyek a nagyjelentőségű eseményt tárgyalták. A győzelem híre az egész monarchiában rendkívüli örömet keltett.

„Az olasz nép hősiességgel állja a megpróbáltatásokat” — mondja az olasz miniszterelnök.

Lugano, nov. 2. A Stefani-ügynökség jelenti Rómából:

Orlando miniszterelnök Cadornához intézett táviratban hangoztatja:

Az olasz nép hősiességgel állja a nehéz megpróbáltatásokat. A hadsereg vezető köreiből vetett bizalma nem ingott meg. Az olaszok belső erőinek demoralizációja, összeomlása nem következett be. Az olaszok végtelen fájdalomukból fogják meríteni akaratukat, hogy leküzdjék az egyenetlenségeket és hogy a haza földjét győzelem által visszaszerezék.

A Stefani-ügynökség egy másik jelentése a következőket mondja:

Az általános visszavonulás a legnagyobb rendben történik.

A harmadik hadsereg csapatai erőlyes ellentárást fejtenek ki.

A fedező csapatok valamennyien jól teljesítik kötelességüket.

Az országban a legnagyobb nyugalom uralkodik.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, november 1.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Olasz harctér:

A szövetségesek felsőolaszországi előnyomulását tegnap újabb hatalmas siker koronázta. A hátráló ellenséges tömegeknek Latisananál keletre való összetorlódása alkalmat nyújtott a vezetésnek, hogy nagy olasz haderőket körülfogva, a visszavonulás útját elzárja előlük. Német és osztrák-magyar haderők, amelyek Udinetől nyugatra közeledtek a Tagliamento felé, észak felől helyezkedtek el; egyidejűleg osztrák-magyar hadoszlopok a Lagunak mentén Latisana felé törtek előre. Mintegy két-három hadtestnek megfelelő számos olasz köteleket, amelyek a legteljesebb zűrzavarba jutottak, legnagyobbbrészt elvagtuk. Pár

óra alatt több mint hatvanezer embert elfogtunk és több száz ágyút zsákmányoltunk. Az osztrák-magyar és német csapatok mindenütt az alsó és középső Tagliamento mellett állnak. Az ellenségnek arra irányuló egyes kísérleteit, hogy a Tagliamento középfőjésánál levő hidfőállásait tartsa, német ezredeknek haladéktalan beavatkozása megghusította. A felső Tagliamento vidékén előrenyomuló osztrák-magyar hadsereg megszokva a hegyi terepet, szívós akarattal leküzdötte a terep összes nehézségeit. A tizenkettedik Isonzó-csata nyolc nap alatt ekkép minden mértéket felülmúló fényes sikerre vezetett: az osztrák tengeremlék fel van szabadítva, nagy kiterjedésű venetói terület fekszik a szövetségesek arcvonalá mögött, az ellenség egy hét alatt több mint száznyolcvanezer foglyot és egyezeröttszáz ágyút veszített. A monarchia délnyugati kapuinál aratott nagy győzelem újabb páratlan erőpróbája a szövetséges hatalmaknak és népeknek Olyan erőpróba, amely ékesszólóbban fog beszélni mint bármely, amit az utolsó hetekben barát és ellenség a jelenről és a jövőről beszélt és írt.

Keleti harctér és Albánia:

Nincs újság.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, november 1.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugaton, keleten és Macedóniában nem volt nagyobb harcra esemény.

Olasz harctér:

Azoknak a gyors csapásoknak, melyeket keleten osztogattunk, valamint azok a páratlan szívós kitérésok, amelyet csapataink valamennyi arcvonalon, de különösen nyugaton tanúsítottak, köszönhető, hogy Olaszország ellen a hadműveletek megkezdhetők és oly sikeresen folytathattuk. A 14-ik hadsereg szövetséges csapatai tegnap ott új nagy győzelmet arattak. Az ellenséges hadsereg egyes részei a Tagliamento mellett harcra ereszkedtek. Az ellenség a hegységben és a Friuli síkságon egészen az Udine—Kodroippa—Trevizoi vasútig harcok közben visszavonult a folyó nyugati partjára. A keleti parton Pinzaro, Dicknaro és Kodroippa mellett tartotta hidfőállásait, egy onnan Bertiole—Piccolo—Lavarjanon át Udine felé kiugró utóvédállásban pedig heves ellenállást fejtett ki, hogy fedezze 3-ik hadseregének visszavonulását a Tagliamento nyugati partjára. A győzelmi akarattól hevítve és körültekintő vezetéssel döntő irányban alkalmazva a német és osztrák-magyar hadtestek oly sikereket arattak itt, aminek még ebben a háborúban is ritkán fordultak elő. A Dignano és Kodroippi hidfőállásokat porosz vadászok, továbbá bajor és württembergi gyalogság rohammal elfoglalta. Valamennyi harctéren bevált brandenburgi és sziléziai hadosztályok észak felől ellenállhatatlan rohamokkal elfoglalták az olaszoknak a Tagliamento alsó folyásától keletre fekvő utóvédállásait és visszaverték az ellenséget. Mialatt kipróbált osztrák-magyar hadtestek az Isonzó felől a Lassanánál még az ellenség kezén maradt utolsó átkelő helyfelé nyomultak előre, az északfelől jövő lökéssel elvágva, két oldalról körülfogva több mint 60000 olasz tette le a fegyvert és száz ágyú jutott a győzők kezére. Az egy hét alatt oly sikeresen lefolyt 12-ik Isonzó-csataban ejtett foglyok száma ezzel több mint száznyolcvanezerre, a zsákmányolt ágyúk pedig több mint egyezeröttszázra rug. A többi zsákmány is arányban áll ezekkel a számokkal.

Ludendorff.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 8 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 8 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Szalay József temetése.

A város egész közönségének nagy és őszinte részvéte nyilvánult meg tegnap ezen a borongos, ködös novemberi reggelen, amikor a nagybecskereki ev. ref. hitközség köztisztelőben állott lelkészét kísérték utolsó útjára. Nemesak hitsorsosai, de a város művelt társadalmának színe-java volt jelen, nyelvi és vallási külömbőség nélkül, hiszen Szalay József értékes tulajdonságai között éppen az volt a legkiválóbb, hogy mint vallásának buzgó papja sem feledkezett meg arról sohasem, hogy az embereket nem szabad sem nemzetiségük, sem vallásuk szerint, hanem egyéni értékük szerint kell osztályozni. Hogy ezt az előkelő felfogását a becskerekeli közönség megértette és hálásan elismerte, ez kitünt tegnap, mikor ravatala mellett álltak ennek a közönségnek legkiválóbb képviselői.

A gyászoló közönség soraiban jelen voltak: dr. Steuer György főispán, Jankó Ágoston udv. tanácsos, Perisics Zoltán polgármester, Kovács Rókus kir. törvényszéki elnök, Poroszkay Béla a torontalmegyei központi hitelszövetkezet elnök-igazgatója, Wattay Dezső árvaszéki elnök, Grosz Géza és Wattay Endre bankigazgatók, Kiss István p. ü. főtanácsos, Apor Nándor h. pénzügyigazgató, Kluge Károly a Tisza-ármentesítő-társulat igazgató-főmérnöke, Hegedűs Kálmán tb. árvaszéki elnök, dr. Laczkovics Gyula kinstári ügyész, dr. Brájer Lajos, Mencer Lipót, Hódy Gyula számtanácsos, dr. Kis János, dr. Várady Imre, dr. Pollák Győző, dr. Borsodi Lajos, dr. Kovács Dezső, dr. Stern Lázár, dr. Awender, dr. Steiner Gyula, Engel Ferenc, Harzer József, Axmann János, Sárffy Sándor, Füle J. György, Edenburg Lajos, Liska Ferenc, Bányai Jakab és még számosan.

A gyászszertartás 11 órakor vette kezdetét. A virágokkal és koszorúkkal bőven borított koporsót a templomban állították fel, a koszorúk közül a következőket sikerült feljegyeznünk: A lélek él, találkozunk — Szerető feleséged. Forrón szeretett édes jó apáknak — Hálás gyermekei. Isten veled — Irma. Szeretett lelkipásztorunknak — Az egyház presbiteriuma. A Szilágyi család. Derék munkatársának — A Közgazdasági bank. Szeretett társelnökének — A Keresztény Nőegylet. Szeretete jeléül — A leányegylet. Hálás szeretettel — Veres Kelemen és neje. Tisztelete jeléül — Szökéné és családja. Felejtethetetlen jó kománknak — Gyula és Zsófi. Neveden hivatalok téged, enyém vagy — Misleyné és Ili. A talment a halálból az életre — Lorántffy Leánykör. Az ő hite tulajdonítatik neki igazságul — Lorántffy Zsuzsanna-egylet. Nekem az élet Krisztus és a meghalás nyereség — Müller Matild. Józsi bácsinak — Béla. Az igazaknak világosság fénylik a sötétségben — Olga.

Elsőnek Domján Lajos módosi ev. ref. lelkész mondott megható gyászbeszédet. Mindenki igaz megindultsággal hallgatta szárnyaló szavait, amelyekkel az oly korán elhunyt derék pap működését rajzolta. Utána Mohácsi József, helybeli segédlelkész mondott mélyszélesen megindító imát, végül pedig Tarkó János, a nagybecskereki presbiterium nevében bucsuzott el a halottól, ki 10 éven keresztül annyi odaadással viselte a hitközség gondját.

Rövid ének után hatalmas menetben kísérték ki Szalay Józsefet örök pihenőhelyére, a temetőbe. Itt dr. Godács Imre nagyszentmiklósi ref. lelkész mondott megkapó bucsuztatót s azután leeresztették a koporsót a sirba s az egybegyűlteknél könnyes szemmel dobtak utána egy-egy marék földet bucsuzóul.

HIREK

Halottak napja Nagybecskereken

Negyedfélvén (a Halottak napja van minden nap, de azért még ebben a vigasz nélkül való világban is kiemelkedik a halottak kegyeletes ünnepe.

Az idei ünnep különösen hangulatos volt. Az őszi hideg már ráborult a tájra s megölte a nyár buja virágait. Csak drága krizantém van, ami nem nyílik a szegények sírján. A disztelen sirhantot csak nyirkos falevél és zuzmarás fü borítja. De virágot hajt késő őszen a kegyelet, koszorút és csillogó fényű mécseseket helyez a sírhalomra, hogy kedves halottja pompásan aludja át a nyárból téle változó időt.

Könnyeke aztatják a művirág koszorúkat, hogy szinte virulnak is, de aztán elégnék a gyertyák, leesik a hó, itt a tél és csak elhullajtott levelek maradnak a pompázó kegyeletből, meg egy letépett lap az egyre ösztövérebb kalendáriumon.

Lobogó lánggal emlékezett meg a kegyelet a mi halottainkról.

Egy évi vénülés szürke hatyujával a görnyedő vállán, törődött arccal és vont derékkal, fáradtabban és lemondóbban, mint tavaly ilyenkor, megint csak a temető felé ballagtunk. A legemlékezősebb ünnep, a halottakra való emlékezés kivitte az embert a néhai emberhez.

Sok ezer látogatója akadt tegnap a mi szép temetőnknek. A sok magánemberen kívül, aki kizárndokolt a halottak birodalmába, eljöttek az egyletek és testületek, különösen az iskolák ifjusága, hogy egykori vezérek és tanítóik sírjára letegyenek egy szál virágot.

De legtöbb volt az ifjú hősök sírjának a látogatója s a krónikás feljegyezheti, hogy az idén ismét több fekete ruhás anya, mátká és testvér és több szomorú arcu apa imádkozott az ifjak sírjánál. S ki tudja hányan fognak imádkozni jövő esztendőre.

Egy kései, ma még ki sem tapogatható jövőendő valószínűleg két ünnepet fog tisztelni. Az első májust és az első novemberet. A születés és a halál szimbolikus ünnepnapjait. A legszebb napos hajnalt és a legkopottabb őszi szürkületet. Az egyik lángot lop a föld nyomorékjainak a lelkébe, a másik, amely egyesíti a föld lázárjait és az élet nábobjait, amely zsenit és filisztert, élő és holtat, papot és hazlátlan bitangot, mágnás fertályt és éjjeli menedékhelyet együvé terel, egy akolba hoz össze. Egy akol, egy pásztor... És az akol a temető, a pásztor a halál.

— Személyi hír. Jankó Ágoston alispán ma reggel hivatalos ügyekben két napra Budapestre utazott.

— Koszorúmegváltás. Sz. Szigethy Vilmos Halottak napja alkalmából koszorúmegváltás címén 20 koronát adományozott lapunk útján a nagybecskereki iskolagyermekbarát-egyletnek.

— Halálozás. Őszinte részvétellel vesszük a hirt, hogy özv. Mencer Ignácné a november 2-ikára virradó éjjel, életének 78-ik évében súlyos betegség után meghalt. Az elhunyt matrona évekként azelőtt tevékeny részt vett városunk jótékonyági és emberbaráti mozgalmaiban, mindenféle általános tisztelőnek örvendett és így halála széles körben kelt igaz részvétet.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Itt alulírott mélyen gyászoló fájdalomtelten jelentik, hogy a legjobb anyós és nagyanya, a leghüségesebb nővér, nehéz szenvedések, vesztések által sújtott, de bőségesen gyakorolt emberszerető és jöttenni iparkodó életének 78-ik évében özv. Mencer Ignácné november 2-án, éjjel 1 órakor, nehéz és kínos, őt teljesen kimerítő betegség után az Isten országába költözött. Áldásos béke legyen halmával, jószágos lelkét az Isten kegyelme bocsássa az örök fényességbe. A halott eltakarítása november 3-án, délután 3 órakor menend végbe a református vallás szertartás a szerint az uri-uteai 6. számú halottasházból. Özv. Mencer Árpádné, szül. Fischer Aranka menyee. Mencer Miklós, Mencer Irén, Mencer Gyuri, Mencer Pannika unokák, Mencer Lipót, Mencer Lajos fivérei, Mencer Lipótné, szül. Steinitzer Ilka sógornője. Nagybecskerek, 1917. november 2-án.

— Rekvirálják a burgonyát. A hivatalos lap tegnapi száma közli a közlelmezési miniszter rendeletét, amelyben elrendeli a burgonyának az Országos Burgonyaközvetítő Iroda részére való rekvirálását. A rekvirálási eljárást a törvényhatóságok első tisztviselői tartoznak előkészíteni, úgy hogy azt legkésőbb november 8-án megkezdhessek. A rendelet, amelynek érvénye Horvát-Szlavonországra nem terjed ki, részletesen szabályozza a rekvirálás módját és megszabja, hogy az eljáró hatóságot minden métermáza rekvirált burgonya után 50 fillér díjazás illeti meg. E rendelet után vásárlási igazolványt csupán az ellátatlanság igazolásával szabad kiállítani. Ezeket az igazolványokon ki kell tüntetni azt, hogy azokat vásárlás céljára nem szabad felhasználni. A rendelet ma lépett érvénybe.

— Temetés. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Bori Borchy Zoltánné nagybecskerekeli áll. tanítónő nagy részvét mellett. A gyászszertartás után Hajdu Szyveszter áll. tanító mondott megható beszédet, amelyben elbűsztatta az elhunyt kartársnőt. A temetésen a helybeli tanítók tanárai, tanítói, az elemi iskolák növendékei és nagyszámú gyászoló közönség vett részt.

— Gyászünnepe az elesett hősökért az iskolákban. A vallás- és közokt. miniszter a mai gyásznapot az elesett hősök emléknapijává avatta, amennyiben elrendelte, hogy az összes iskolákban gyászünnepeket tartsanak és gyűjtéseket rendezzenek a hősök síremlékei javára. Ezen rendelet értelmében az összes nagybecskerekeli iskolákban ma délelőtti ünnepélyt tartottak, amelyen az igazgatók, illetve a tanárok, tanítók méltatták a tanulók előtt a hősök emléket és gyűjtést rendeztek azok síremlékére, amely szép eredménnyel végződött.

— A magánalkalmazottak helybeli csoportjának alakuló közgyűlése. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos szövetsége nagybecskerekeli fiókja vasárnap, f. hó 4-én d. u. fél 2 órakor tartja meg alakuló közgyűlést a „Magyar Király” szálloda sörcsarnokában. Az alakuló közgyűlésre Budapestről a központ képviselőiben városunkba érkezik Goldschmidt Sári. A szervező-bizottság felszólítja az összes magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy saját érdekükben, kivétel nélkül, mindannyian jelenjenek meg a közgyűlésen.

— Adomány. Jankó Ágostonné lapunk útján, az Iskolagyermekbarát-egyletnek 20 koronát adományozott.

Egy helybeli kereskedő szakértői díj kapott 50 koronából lapunk útján 25 koronát a vármegyei anya- és csecsemővédelem céljaira, 25 koronát pedig a helybeli szociális misszió egyletnek adományozott.

Jahn József házassága ügyéből kifolyólag

MODERN MOZI

TELEFONSZAM 312 és 47.

Pénteken, november hó 2-án 2 előadás.

Alátomány

Dráma 3 felvonásban.

Pali mint önkéntes

Vígjáték 3 felvonásban.

Előadások: 5 és fél 9 órakor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak: Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20 K., I. hely 1- K., II. hely 80 f., III. hely 50 f.

er embert elfog
mányoltunk. Az
apatok mindenütt
nto mellett álla-
nyuló egyes ki-
középfajásánál
met özredeknek-
sa meghiusította.
n előrenyomuló
szokva a hegyi
zdította a terep
kettedik Isonzó-
minden mértéket
ett: az osztrák
a nagy kiterje-
a szövetségesek
y egy hét alatt
oglyot és egyezer-
marchia délny-
győzelem újabb
éses hatalmak-
rőpróba, amely
nt bármi, amit
ellenesség a jelen-

ezérkur főnöke.

elentés.

, november 1.

edóniában nem
y.

ak, melyeket ke-
azok a páratlan
csapataink vala-
nösen nyugaton
Olaszország ellen
tük és oly sikere-
hadserég szövet-
nagy győzelmet
ereg egyes részei
ereszkedtek. Az
Friauli síkságon
—Trevizoi vasútig
a folyó nyugati
zarro, Dicknano
hidfőállásait, egy
arjanon át Udine
edig heves ellen-
e 3-ik hadserég-
amento nyugati
ól hevitte és kö-
irányban alkal-
magyar hadtestek
inők még ebben
ak elő A Digna-
okat porosz va-
emberi gyalogság
ennyi haretéren
ziai hadosztályok
ohamokkal elfog
mento alsó folyá-
ásait és vissza-
ipróbált osztrák-
felől a Lassaná-
paradt utolsó át-
re, az északfelől
alról körülkerítve
le a fegyvert és
éere. Az egy hét
e isonzó esatában
b mint egyszáz-
gyukok pedig több
többi szákmány
nokkal.

Ludendorff.

EO.

g és közkönyv-
delután 5 órától
pokon délután 8
óra vasárnap
raig.

vtár. A volt es-
aponkint reggel

sok rokkant- és
ki fiókja minden
sárnapján fogad
éle helyiségben
ások szintén ott

10 koronát hagyott Giffinger Zsigmond anyakönyvvezető asztalán, mely összeget utóbbi lapunk után a szociális misszió-egylet céljaira szolgáltatta be.

— **Az államvasutak felemelt személydíjszabása**, mint már jelentettük, november 15-ikének első percében lép életbe. November 14-ről 15-re forduló éjjelen, pont 12 órakor elvesztik érvényüket a régi vasuti jegyek és csak azokat lehet tovább használni, amelyek éjjel 12 órakor az utasok birtokában vannak. A Máv. egyelőre felhasználja a régi kéregjegyeket és csak ha a készlet elfogyott, kezdik meg az új jegyek kiadását. Addig pótló jegyek kiadásával szedik be a felemelt díjakat. A kassa—oderbergi vonalra érvényes jegyek már készek, de a Máv. késése miatt ott is csak később fogják az új jegyeket kiadni.

— **A fémkészletek sürgős beszerzése.** A háboru győzelmes befejezéséhez a muni-
ciógyártásnak végsőig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421/eln. 20—b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybevette a vörösréz, sárgaréz, bronz, vörösfém, alpakka, pakfong, valamint a nikkel és alumíniumból készült fémtárgyakat. Mindenki, aki ilyen fémtárgyakkal rendelkezik, kell hogy mielőbb felajánlja a hadseregnek muni-
ciógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fémtárgyait, magasabb árakat kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszerzést, kisebb térítési összeghez jut és ahhoz is csak a beszerzés után jó idő múlva. Már azért is mindenki a saját jól felfogott érdekében cselekszik akkor, amidőn a hivatalos hadifémbevéltőhelyeken önként és késedelem nélkül beszerzi az összes arra kötelezett fémtárgyait, amelyekért a hivatalos hadifémbevéltőhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni rögtön és készpénzben. Be kell szolgáltatni az alábbi fémtárgyakat:

vörösréz és vörösrézötvözetekből készült csergőket, csöveket, rudakat, diszítőterveket, fűtőtestburkolatokat, 25 cm. átmérőnél kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartókat, védő-, szőnyeg- és függönyrudakat, lőszer-számszámokat és vereteket, stb., azután egyszerű íróasztalkészleteket, diszmutárukat, függő-cégekereket és cégtáblákat, nev-, reklám- és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcsereptartókat;

tiszta nikkel és nikkellemezzel bevont (lemezzel) acéllemezből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket kádakat, sütőket, tálakat, üstöket evőeszközöket, gyertya-, gyufa- és gyümölcs-tartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet- és olajtartóállványokat, gyorsforralókat, teafőzőket, teáskannákat stb.;

tiszta alumíniumból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fedeleket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserle-
geket, kanalakat, kádakat, medencéket, serpenyőket, tálakat, tányérokat, üstöket stb.;

vörösréz és sárgaréz készült konyhafel-szerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízmelegítőket, víztartókat, parázstartókat, fürdő-kályhákat, moszarakat, moszartörőket, gyertya-tartókat, vasalókat, fél kilogramnál nehezebb rézsúlyokat, bálcákat, habverőket, gyümölcs-főzőüstöket stb.;

öntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, edényeket, tányérokat, tálakat, fedőket stb.

A nagyközönség már a legközelebbi napokban értesítést fog kapni, hogy kik a helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbevéltők. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy hogy a vidéki hadifémbevéltők névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már csak néhány nap kérdése.

— **Katonahon** Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

- Nov. 2. Péntek: Éva. (Páratlan)
Nov. 3. Szombat: Éva. (Paros.)
Nov. 4. Vasárnap d. u.: Mánás Miska. (Mér-sékelt helyárok.)
Nov. 4. Vasárnap este: Éva. (Bérlétszünet.)
Nov. 5. Hétfő: Az Ördög. (Páratlan.)
Nov. 6. Kedd: Császárnő. (Paros.)

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Három előadás. Három színházi előadásról kell beszámolnunk. Szerdán este Bakonyi—Szirmai operettjét, a Mánás Miskát hozta színre a társulat s a főbb szerepekben Kará-csonyi Illi, Fátyol Heddy, Fodor Artur nagyon jók voltak. Virág Lajos a társulat énekes bon-
vivánja nagyfokú rekedtsége miatt láthatóan küzdött az énekes szereppel és nem rajta mul-
lott, hogy hangját nem tudta érvényesíteni.

Csütörtökön délután a János vitét adták Virág, Gyárfás, Tarnay, Kará-csonyi Illi és Fa-ludi Irénkével, este pedig A falu rossza volt műsoron. Jól esett látnunk a színpadon hosszú évek után Göndör Sándor és Finum Rózi alakjait és hallani a jó magyar beszédet. Gyárfás Göndör Sándor szerepében gondos alakítást nyújtott, Fátyol Heddy kitűnő Finum Rózi volt, Kemény Lajos jellegzetes vonásokkal raj-zolta meg Gonosz baktort, Btki Teresi szere-pében Zöldi Vilma szép beszédjét hallottuk. Jók voltak a többi szerepekben Bér Matild, Virág Lajos, Lugosi Dani és valamennyien. A színház mindhárom alkalommal tele volt és a közönség melegen ünnepelte a szereplőket.

HIRDETÉSEK

|| **Csak**
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szesz-
gyárosok Szeszfinomító Rész-
vénytársaság, Nagykanizsa
gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi
gyártmányt.

Egy elárúsító leány

felvétetik.

Bővebben:

Almásy Elek könyvkereskedésében.

Egy istálló
kocsi-szinnel
a Korona-szálloda
közvetlen közelében
azonnal kiadó.

Bővebben: 944—8
Dr. Hubert Zsigmond
— ügyvédi irodájában. —

Pezsgődugót használt, nem
műparafából,

sem törötet veszek, bármily mennyiségben
előzetes érdeklődés nélkül. Utánvét 1-20
K darabonként, használt palackdugó 22 K
g-ként. — Uj dugókra csak minta el-
lenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára
Budapest, Nefelejts-utca 15.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
21482—1917. kig. szám. 947—1

Hirdetmény.

A városi közellátási iroda a közönség tu-
domására hozza, hogy november hó 3-ának
délelőtti 8 órájától kezdve a délelőtti órákban
előjegyezhet ecetsavra. Tekintve, hogy korlátolt
mennyiségű ecetsav érkezett, egy háztartás
egyegyed kg ecetsavat kaphat 2 koronáért
üveggel együtt és akik ezuttal az ecetsavból
nem részesülhetnek, azok a legközelebb ér-
kező ecetsavból fognak kapni. Az előjegyzés
a városi közellátási irodában történik.

Nagybecskerek, 1917 október hó 30.

Dr. Perisics Zoltán.
polgármester.

Elárúsító leány

kerestetik.

Bővebben a kiadóban.

946—x

Nyomdásztanoncu

legalább két középiskolát jó
eredménnyel végzett fiu heti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvétetnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.